

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 511

van **ANN DE MARTELAER**

datum: 19 april 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Jongeren met een handicap - Ondersteuningsnood

Op 2 april jl was het de Wereld Autisme Dag. Via allerlei evenementen en initiatieven probeerde men op die dag de samenleving te sensibiliseren rond autisme, zodat mensen met autisme en hun directe omgeving op meer begrip kunnen rekenen.

De focus van de Wereld Autisme Dag is de kwaliteiten tonen van mensen met autisme. Maar er is ook een andere kant. Veel jongeren met autisme blijven vandaag, samen met hun ouders, zoeken naar de nodige ondersteuning om ook een kwaliteitsvol leven te kunnen uitbouwen.

In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2019-2024 wordt verwezen naar het beleidsplan autisme en lezen we dat er bijkomend zou worden geïnvesteerd in regionale netwerken waarin het aanbod onderling wordt afgestemd, omdat regionale werkafspraken tussen de aanbieders van hulp leiden tot een meer efficiënte en toegankelijke hulpverlening aan personen met autisme.

Ouders met een hulpvraag voor hun minderjarige met autisme dienen zich met hun hulpvraag te richten tot de intersectorale toegangspoort. Op de website [jeugdhulp.be](https://www.jeugdhulp.be/organisaties/intersectorale-toegangspoort-itp) (<https://www.jeugdhulp.be/organisaties/intersectorale-toegangspoort-itp>) wordt uitgelegd hoe de procedure verloopt.

In de realiteit blijkt de zoektocht van jongeren en ouders er vaak complex uit te zien. De intersectorale toegangspoort stelt de hulp voor waarvoor men in aanmerking komt, maar multifunctionele centra (MFC's) kunnen een opname weigeren en het kan ook gebeuren dat er niet echt een match gevonden wordt (i.f.v. onderwijsaanbod, toekomstkansen,...).

Mede door dit moeizame traject kunnen ouders en hulpverleners na diverse crisissituaties uiteindelijk oordelen dat de juiste ondersteuning niet in een MFC ligt, maar de individuele begeleiding door een persoonlijkeassistentiebudget (PAB) de beste oplossing is. Zo'n PAB wordt ook onmiddellijk goedgekeurd door de intersectorale toegangspoort. Een mooie beslissing en de ideale weg naar een inclusieve samenleving, mocht de intersectorale regionale prioriteitencommissie (IRPC) niet enkel budgetten toekennen aan prioritaire vragen maar ook kunnen beslissen welke de prioritaire vragen zijn. Zo blijken gezinnen bestaande uit vader, moeder en meerdere kinderen van wie slechts één kind met handicap, in de praktijk nooit als prioritair beschouwd te worden.

Tijdens de Pano-uitzending van 16 februari 2022 hoorden we getuigenissen van jongeren en ouders over de nood aan psychische hulp. Wanhopige verhalen over wachtlijsten, over

dieper in de put geraken en professionelen die getuigden dat hoe sneller er kan geholpen worden, hoe beter.

Ik informeerde al meermaals naar de stand van zaken rond de invoering van de persoonsvolgende financiering (PVF) bij jongeren, zoals opgenomen werd in het regeerakkoord, en ik verwijs wat dat betreft naar de vraag om uitleg van 9 november 2021

<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1569382/verslag/1572053>.

1. Wat is de stand van zaken van MFC 2.0?
2. Kan de minister een samenvatting geven van het uitgewerkte advies door het adviesorgaan van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)?
3. Welke stappen zijn er genomen en staan nog gepland in de verdere operationalisering?
4. Wat is de boodschap van de minister aan al die ouders die op papier recht hebben op alle mogelijke vormen van ondersteuning maar die toch in de kou blijven staan zonder enig perspectief dat dat snel zal veranderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 511 van 19 april 2022

van **ANN DE MARTELAER**

1-3. Op de zittingen van november en december 2021 werden aan de leden van het Raadgevend Comité twee nota's voorgelegd: een nota betreffende de verruiming van de besteding PAB en een nota betreffende de hervorming van de MFC's.

In beide nota's werden in eerste instantie een aantal principes geformuleerd:

- De ondersteuning dient gericht te zijn op het realiseren van inclusie. Hiervoor is ook een goede afstemming nodig met andere beleidsdomeinen zoals onderwijs.
- Eigen regie voor gezinnen met een kind met een handicap is cruciaal. Alle ondersteuning is krachtgericht.
- Er dient een keuzevrijheid in de ondersteuning te zijn.
- Ondersteuning moet op maat worden georganiseerd. De ondersteuning dient een vraaggestuurde én kwaliteitsvolle ondersteuning te zijn.
- De financiering van de ondersteuning dient aangepast te zijn aan de ondersteuningsnoden/zorgzwaarte. De wijze van financiering kan nooit een doel op zich zijn, maar moet wel een middel zijn om mee bij te dragen aan een kwaliteitsvolle ondersteuning.
- De ondersteuning moet flexibel aangepast kunnen worden op basis van de fluctuerende ondersteuningsnoden.
- De ondersteuning is gewoon waar het kan, specifiek waar nodig

Vervolgens werden in beide nota's de verder uit te werken topics benoemd. Voor de hervorming van de MFC's gaat het dan o.m. om de toeleiding, de uitstroom en doorstroom, de doeltreffendheid; voor de verruiming van PAB gaat het o.m. om de toeleiding, het omgaan met fluctuerende ondersteuningsnoden, het realiseren van keuzevrijheid Het Raadgevend comité heeft deze principes onderschreven.

De verruiming van de bestedingsmogelijkheden PAB was tevens ook een van de actiepunten binnen het zorginvesteringsplan. Het Raadgevend comité vroeg om op korte termijn een aanpassing van het PAB-besluit uit te werken. Het comité adviseerde in dit verband voor een verruiming zonder de PAB-budgetten te verhogen, mede gelet op de bekommernis om zoveel mogelijk wachtenden te ondersteunen met het beschikbare budget.

Op basis van het advies van het Raadgevend comité en na bespreking op de Permanente Werkgroep Financiering en Besteden werd een ontwerpbesluit met de quick wins inzake verruiming van de PAB-bestedingsmogelijkheden uitgewerkt en op 6 mei principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Het ruimere beleid voor kinderen en jongeren met zorg- en ondersteuningsnoden wordt momenteel uiteraard fundamenteel herdacht binnen de strategische oefening Vroeg & Nabij. In verschillende strategische cirkels werken de betrokken administraties, stakeholders uit de diverse sectoren en academici samen een inhoudelijke conceptnota uit rond 8 belangrijke, actuele uitdagingen. De specifieke ontwikkelingen inzake de verruiming van het PAB en de hervorming van de MFC's worden zoveel als mogelijk mee afgestemd op de ontwikkelingen binnen Vroeg & Nabij.

4. We blijven ook deze regeerperiode verder investeren in de zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren, zowel door in te zetten op een verdere optimalisering van het beleid en de uitvoering ervan als door input van extra middelen. Voor minderjarigen betekent dit extra PAB en rechtstreeks toegankelijke hulp. Zo werden in mei 2022 reeds 146 extra PAB's toegekend.